

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

| Τεχνολογικά χρονικά

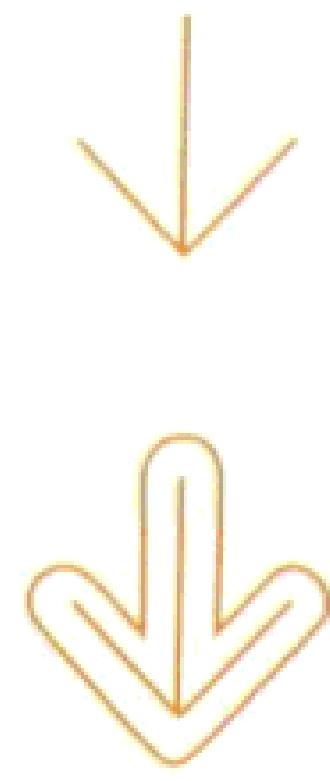
Εγκαίνια του Συνεδριακού Κέντρου
του ΤΕΙ Αθήνας

Οι ατέλειες και τα προβλήματα
του Ν. 3549/2007
για την εφαρμογή του στα ΤΕΙ

Αλλεργιογόνα τρόφιμα
και επιπτώσεις στην υγεία

ΤΕΥΧΟΣ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
ΜΑΡΤΙΟΣ
2008

12

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ χρόνικα

Ιδιοκτησία	ΤΕΙ Αθήνας
Εκδότης	Δημήτριος Νίνος
	Πρόεδρος ΤΕΙ Αθήνας
Διευθυντής	Αντώνιος Καμμάς
Συντακτική Επιτροπή	Δημήτριος Νίνος Μιχαήλ Μπρατάκος Ιωάννης Χάλαρης Απόστολος Παπαποστόλου Γεώργιος Γιαννακόπουλος
Επιμέλεια έκδοσης	Ιφιγένεια Αναστασάκου Ελένη Βαβουράκη Δώρα Φραγκούλη Δανάη Κονδύλη
Καλλιτεχνική	
Επιμέλεια έκδοσης	Έφη Παναγιωτίδη

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Πρόεδρος	Δημήτριος Νίνος
Αντιπρόεδρος	Αντώνιος Καμμάς
Αντιπρόεδρος	Μιχαήλ Μπρατάκος
Διευθύντρια ΣΕΥΠ	Ευαγγελία Πρωτόπαππα
Διευθυντής ΣΤΕΦ	Δημήτριος Βάττης
Διευθυντής ΣΓΤΚΣ	Νικήτας Χιωτίνης
Διευθυντής ΣΔΟ	Γεώργιος Πολυχρονόπουλος
Διευθυντής ΣΤΕΤΡΟΔ	Ιωάννης Τσάκνης
Γενική Γραμματέας	Κωνσταντίνα Μασούρα
Γραμματέας Συμβουλίου	Αφροδίτη Λάσκαρη

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

Πρόεδρος ΕΕ&Ε	Μιχαήλ Μπρατάκος
	Αντιπρόεδρος ΤΕΙ-Α
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Τσάκνης
Μέλη ΕΕ&Ε	Ευαγγελία Πρωτόπαππα Γεώργιος Παναγιάρης Δήμος Τριάντης Γεώργιος Γιαννακόπουλος Πέτρος Πουλμέντης
Γραμματέας ΕΕ&Ε	Ιφιγένεια Αναστασάκου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ 4

2

- ΘΕΣΜΙΚΑ 6 ▪ Σύνοδος Προέδρων ΤΕΙ
7 ▪ Σύσκεψη των Προέδρων των ΕΕ&Ε

3

- ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ 9 ▪ **I. Κάτανος:** Οι ατέλειες και τα προβλήματα του νόμου 3549/2007 για την εφαρμογή του στα ΤΕΙ - Προτάσεις
15 ▪ **X. Φράγκος:** Προτάσεις για την αναβάθμιση των τμημάτων Διοίκησης Επιχειρήσεων στα Πανεπιστήμια και ΤΕΙ και την βελτίωση της ανταγωνιστικής τους θέσης σε σύγκριση με τα αντίστοιχα τμήματα των χωρών της Ε.Ε.
20 ▪ Νέο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στο ΤΕΙ-Α

5

- ΑΡΘΡΑ - ΑΠΟΨΕΙΣ 23 ▪ **I. Μπουρής:** Εκπαίδευση και ανταγωνιστικότητα στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διεύρυνσης
26 ▪ **N. Χιωτίνης:** Περί της υποχρεώσεως της πολιτείας έναντι των ΤΕΙ
28 ▪ **I. Χάλαρης:** ΤΕΙ -βήμα σημειωτόν- θα κάνουμε κάτι;
31 ▪ **A. Λάγιου, M. Στοϊκίδου:**
Ο Επισκέπτης Υγείας στη δημόσια υγεία
35 ▪ **Γ. Κοντογιώργης:** Η γνώση της μεγάλης κοσμοσυστημικής κλίμακας και ο νέος ρόλος του πανεπιστημίου
40 ▪ **M. Μπρατάκος:**
Αλλεργιογόνα τρόφιμα και επιπτώσεις στην υγεία

6

- ΑΦΙΕΡΩΜΑ 45 ▪ Παγκόσμια ημέρα κατά των φυλετικών διακρίσεων

7

- ΕΡΕΥΝΑ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ 49 ▪ **K. Παπαχρήστος:** Ηλεκτρονική συσκευή στοχεύσεως για την ακριβή χωροταξική τοποθέτηση του μοσχεύματος στην πλαστική του προσθίου χιαστού συνδέσμου
52 ▪ **K. Χούλης:** Η συντήρηση & η αποκατάσταση δύο χειρόγραφων κωδίκων της Κοβενταρείου Δημοτικής Βιβλιοθήκης Κοζάνης

8

- ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ 57 ▪ **E. Πρωτόπαππα:** Περιβαλλοντικοί Παράγοντες με επίπτωση στο αναπαραγωγικό σύστημα του ανθρώπου - Ενδοκρινικοί Διαταράκτες

9

- ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΤΕΙ 63 Νέα από τα Τμήματα, Νέα της Διοίκησης
Τι έγραψαν οι Εφημερίδες
Νέα της Επιτροπής Εκπαίδευσης και Ερευνών

10

ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΝΕΑ 96

11

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ 100

12

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ 102

Τα άρθρα που δημοσιεύονται εκφράζουν προσωπικές απόψεις των αρθρογράφων

4 ΑΡΘΡΑ ΑΠΟΨΕΙΣ

▪ I. Δ. Μπουρής

Εκπαίδευση και ανταγωνιστικότητα στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διεύρυνσης

▪ N. Χιωτίνης

Περί της υποχρεώσεως της πολιτείας έναντι των ΤΕΙ

▪ I. Χάλαρης

ΤΕΙ -βήμα σημειωτόν- θα κάνουμε κάτι;

▪ A. Λάγιου, M. Στοϊκίδου

Ο Επισκέπτης Υγείας στη Δημόσια Υγεία

▪ Γ. Κοντογιώργης

Η γνώση της μεγάλης κοσμοσυστημικής κλίμακας και ο νέος ρόλος του πανεπιστημίου

▪ M. Μπρατάκος

Αλλεργιογόνα τρόφιμα και επιπτώσεις στην υγεία

Η γνώση της μεγάλης κοσμοσυστημικής κλίμακας και ο νέος ρόλος του πανεπιστημίου

4

Σ πανίως η ιστορία της ανθρωπότητας γνώρισε μεταβολές τόσο βαθιές και θεαματικές όσο οι σημερινές ώστε να μπορεί να τις χαρακτηρίσει ως **πτοιοτικά κοσμογονικές** που, συγχρόνως, να **αφορούν το σύνολο του πλανήτη**. Το χαρακτηριστικό της πλανητικής αυτής κοσμογονίας είναι ότι εμφανίζεται ως το αποτέλεσμα της γνώσης, δηλαδή της επιστημονικής και τεχνολογικής προόδου, η οποία αντιμετωπίζεται περίπου σαν μια παράμετρος που λειτουργεί αυτόνομα από τους λοιπούς συντελεστές της εξέλιξης. Η γνώση οδηγεί σήμερα στην υπέρβαση των φυσικών ορίων του ανθρώπου και παρεμβαίνει, για πρώτη φορά, για τη διαμόρφωση του εθνικού και πλανητικού επικοινωνιακού συστήματος. Η εξέλιξη αυτή έγινε αναγκαία από τη στιγμή που η οικοδόμηση του ανθρωποκεντρικού κοσμοσυστήματος στη μεγάλη κλίμακα, επέβαλε την κινητοποίηση πνευματικής ενέργειας του ανθρώπου, προκειμένου να ανταποκριθεί στις νέες πραγματικότητες.

Θα επιχειρήσω να αναδείξω ορισμένα από τα στοιχεία της πραγματικότητας αυτής, τα οποία είναι ικανά, κατά την κρίση μου, να τροφοδοτήσουν τη σχετική συζήτηση. Θα επικαλεσθώ ιδίως τα θεμέλια της νέας παραγωγικής και επικοινωνιακής περιόδου στην οποία έχει

εισέλθει η ανθρωπότητα, που κάνουν αναγκαία την ανατοποθέτηση των θεσμών παραγωγής και διάχυσης της γνώσης στο κοσμοσυστημικό γίγνεσθαι.

Από τη βιομηχανική στην τεχνολογική κοινωνία Προς ένα νέο επικοινωνιακό σύστημα μεγάλης κλίμακας

Βρισκόμαστε όντως στο προεισαγωγικό στάδιο μιας εποχής όπου ο κόσμος μετασχηματίζεται ολοκληρωτικά με πρόσημο την τεχνολογική καινοτομία. Μακράν του να είναι μια απλή μορφολογική μετάλλαξη της βιομηχανικής κοινωνίας, η εξέλιξη αυτή έχει ειδοποιό περιεχόμενο, με την έννοια ότι ανασυγκροτεί εκ βάθρων το (κοσμο-)σύστημα. Πρόκειται για ένα νέο τρόπο παραγωγής που αφορά στο σύνολο της οικονομικής διαδικασίας, για ένα επικοινωνιακό περιβάλλον που καταργεί τις αποστάσεις και ανοικοδομεί τον κόσμο στη βάση του τεχνοδικτυακού συστήματος, για μια θεμελιωδώς διαφορετική πρόταση πολιτισμού και συνθήκη αξιών.

Πιο συγκεκριμένα, η νομισματική οικονομία, έχοντας επιβιβασθεί στο όχημα της τεχνολογίας και του τεχνοδικύου, εμπλουτίζεται με

*ο κ. Γ. Κοντογιώργης είναι καθηγητής και τ. Πρύτανης του Παντείου Πανεπιστημίου

λειτουργίες που επιβάλουν τη λογική τους πολύ πέραν του κρατικού μορφώματος, στο σύνολο του πλανήτη. Ο πλανήτης γη αποκτά για πρώτη φορά στην ιστορία κοσμοσυστημική ομοιογένεια με πρόσημο τον ανθρωποκεντρισμό, δηλαδή κοινωνίες με ελεύθερη υπόσταση. Συγχρόνως παριστάμεθα μάρτυρες καταλυτικών μεταβολών στη φύση της εργασίας, της σχέσης της με το κεφάλαιο, η οποία μεταφράζεται με το ξεπέρασμα παραδοσιακών μορφών της και στο βάθος με την απόρριψη του πολίτη από αυτήν.

Η απόρριψη της εργασίας έχει δυο όψεις. Η μια, συνέχεται με το γεγονός ότι η ευφυής τεχνολογική «μηχανή» διαδέχεται την αυτόματη «μηχανή» της βιομηχανικής εποχής. Πολλές γνωστές μορφές εργασίας εξαφανίζονται ή μεταλλάσσονται, η δε παραδεδεγμένη εξάρτηση της εργασίας από την ιδιοκτησία του συστήματος (την εργοδοσία ή το κεφάλαιο) υφίσταται σημαντική μεταμόρφωση και προοπτικά διαγράφεται ο περιορισμός της υπέρ της αυτόνομης εργασίας. Η άλλη, συνέχεται με το πλανητικό ανάπτυγμα

του ανθρωποκεντρικού κοσμοσυστήματος, με προέχουσες τις παραμέτρους της οικονομίας και της επικοινωνίας, που οδηγούν στην ενσωμάτωση της περιφέρειας σ' αυτό. Το αποτέλεσμα της ενσωμάτωσης αυτής είναι ήδη ορατό στις χώρες του «κέντρου», οι οποίες γίνονται οι κύριοι αποδέκτες του κοινωνικού προβλήματος (οι οικονομικοί μετανάστες κλπ) των χωρών της περιφέρειας. Το κόστος της μετακύλισης αυτής του κοινωνικού προβλήματος της τριτοκοσμικής περιφέρειας καλείται να καταβάλει ο πολίτης του «κέντρου» που υφίσταται άμεσα την επιβάρυνση των όρων εργασίας και μάλιστα την έκπτωσή του από αυτήν.

Την ίδια στιγμή οι κεφαλαιώδεις αλλαγές που συντελούνται στο μιντιατικό και, ευρύτερα, στο επικοινωνιακό τοπίο έχει ως συνέπεια τη ριζική μετάλλαξη της φύσης και της θέσης των θεσμών στους οποίους εδράζεται το νεότερο κοσμοσύστημα. Το εδαφικό ή εθνικό κράτος αισθάνεται ήδη την απειλή στο βάθος της πολιτικής του κυριαρχίας, σε βαθμό που να αδυνατείνα ανταποκριθεί στις εσωτερικές του λειτουργίες χωρίς συγχρόνως να κάνει αισθητή την παρουσία του στη διεθνή σκηνή. Εσωτερική και διεθνής πτυχή της λειτουργίας του κράτους συναντώνται σε μια δυναμική ολοένα και περισσότερο αλληλένδετη και μάλιστα ενιαία. Η εξωτερική δυναμική αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της εσωτερικής λειτουργίας του κράτους, η οποία ως εκ τούτου είναι ευθέως εκτεθειμένη στις διακυμάνσεις της διεθνούς συγκυρίας. Ουδείς πια μπορεί να αισθανθεί ασφαλής και αυτάρκης υπό τη στέγη του εθνικού κράτους.

Από την άλλη, η χωρίς προηγούμενο ανάπτυξη της οριζόντιας και της κάθετης επικοινωνίας που διαπιστώνεται στο εσωτερικό του κράτους αντανακλάται στη σύνθεση του κοινωνικού ιστού και στη σχέση του με την πολιτεία. Έτσι η σχέση μεταξύ κοινωνίας και πολιτικής χαρακτηρίζεται ουσιωδώς από την απόρριψη των κλειστών και, εν πολλοίς, αυταρχικών θυλάκων

εξουσίας. Το πανεπιστήμιο και, ευρύτερα, οι θεσμοί παραγωγής και διαχείρισης της γνώσης αποτελούν ένα εμφανές παράδειγμα.

Το νέο αυτό πλανητικό επικοινωνιακό σύστημα, που κατευθύνει αποφασιστικά το εθνικό περιβάλλον να απελευθερωθεί από τους πάσης φύσεως καταναγκασμούς, βρίσκεται εντέλει πίσω από την κατάρρευση του υπαρκτού σοσιαλισμού και την ανάδυση πρωτόγνωρων φαινομένων στον χώρο των φιλελευθέρων κοινωνιών. Το κοινό σημείο των μεταβολών αυτών αντανακλά τη νέα εποχή που χαρακτηρίζει η κυριαρχία της τεχνολογίας στο κοινωνικο-οικονομικό γίγνεσθαι και της τεχνοδικτυακής επικοινωνίας ως πεδίου συνάντησης των μελών μιας κοινωνίας ή, με διαφορετική διατύπωση, η υποστασιοποίηση των κοινωνιών του πλανήτη στο επίπεδο του ανθρωποκεντρικού κοσμοσυστήματος.

Η γνώση στην (τεχνολογική) κοινωνία της μεγάλης κοσμοσυστημικής κλίμακας και το νέο πανεπιστημιακό σύστημα

Στο πλαίσιο της τεχνολογικής κοινωνίας και της πλανητικής επικοινωνίας η γνώση δεν μπορεί πια να θεωρείται ως ένα εθνικό κεκτημένο. Το επιχείρημα των εθνικών διαφοροποιήσεων στην επιστήμη έχει αξία μόνο για να τεκμηριωθεί η συμβολή των εσωτερικών θεσμών και των συντελεστών τους σε μια ενιαία διαδικασία παραγωγής, διακίνησης και εφαρμογών της γνώσης. Νέα μέσα, μέθοδοι και δυνατότητες που διαπερνούν τα εθνικά σύνορα κάνουν την εμφάνισή τους στην έρευνα. Ένα νέο είδος «γραφής» δημιουργεί ήδη την υποδομή της, που συνδυάζεται με νέες μορφές μετάδοσης, αποθεματοποίησης και σύζευξης της γνώσης με το πραγματικό. Τα παραδοσιακά σύνορα, τεχνητά ή φυσικά, έχουν ήδη ευρέως παραγραφεί, ενώ νέοι θεσμοί καταλαμβάνουν πρωτοβουλιακές θέσεις στη γνωστική διαδικασία.

Ωστε, το ερώτημα αν η τεχνολογική επανάσταση της μεγάλης κλίμακας αφορά στα πανεπιστήμια επιδέχεται ευθέως μόνο μια απάντηση: Θα υπάρξουν άραγε ως ενεργοί σύγχρονοι θεσμοί, παραγοί και λειτουργοί του νέου ευφυούς περιβάλλοντος ή ως απλά απολιθώματα του παρελθόντος; Για να γίνει εφικτή η πρώτη επιλογή τα τριτοβάθμια ιδρύματα οφείλουν να διασφαλίσουν την παρουσία τους στο πλανητικό γίγνεσθαι, συμβάλλοντας και επωφελούμενα από τη γνωστική διαδικασία που αναπτύσσεται εκεί. Υπό την έννοια αυτή, το πανεπιστήμιο επενδύεται με μια αμφίσημη λειτουργία: μια εθνική, μέσω της οποίας καλείται να επαναπροσδιορίσει το ρόλο του στον οικονομικο-κοινωνικό, πολιτισμικό και πολιτικό βίο της χώρας. Και μια κοσμοσυστημική, στο μέτρο που η θέση του στο πεδίο της εκπαίδευσης και της έρευνας, διέρχεται θεμελιωδώς από τη συμμετοχή του στην πλανητική ακαδημαϊκή τάξη.

Οπωσδήποτε, στην τεχνολογική εποχή, σημαντικές εθνικές ιδιαιτερότητες στο πανεπιστημιακό επίπεδο, τείνουν ήδη να εξαφανισθούν. Στους θεσμούς, στα προγράμματα σπουδών, στα μέσα και στο περιεχόμενο της εκπαίδευσης

και της έρευνας. Τούτο δεν αφορά μόνο στις θετικές επιστήμες, στο μέτρο που η συμμετοχή στον καθολικό θεωρητικό προβληματισμό και στο διεθνές συγκριτικό παράδειγμα αποτελούν προϋπόθεση για την απο-επαρχιοποίηση της εθνικής επιστημονικής παραγωγής και για την οποία εθνική αυτογνωσία.

Το πανεπιστήμιο επενδύεται με μια αμφίσημη λειτουργία: μια εθνική, μέσω της οποίας καλείται να επαναπροσδιορίσει το ρόλο του στον οικονομικο-κοινωνικό, πολιτισμικό και πολιτικό βίο της χώρας. Και μια κοσμοσυστημική, στο μέτρο που η θέση του στο πεδίο της εκπαίδευσης και της έρευνας, διέρχεται θεμελιωδώς από τη συμμετοχή του στην πλανητική ακαδημαϊκή τάξη.

Η νέα αυτή αποστολή του πανεπιστημίου επαναφέρει στην επικαιρότητα το ρόλο των μεγάλων πνευματικών ιδρυμάτων της ελληνιστικής οικουμένης, τα οποία συμβολίζονται από το παραδειγματικό Μουσείο της Αλεξάνδρειας, και, υπό μια άλλη έννοια, το Πανεπιστήμιο της βυζαντινής Κωνσταντινούπολης. Η μεταστέγαση του βυζαντινού πανεπιστημιακού αρχετύπου στη φεουδαλική δυτική Ευρώπη θα μεταβάλλει άρδην τον χαρακτήρα του, καθώς από θεσμός παραγωγής και διακίνησης της γνώσης με άμεση αναφορά στις ανάγκες του κοινωνικο-οικονομικού και πολιτικού γίγνεσθαι, θα προορισθεί στη διδαχή του εκκλησιαστικού δόγματος και δευτερευόντως της κλασικής γνώσης.

Το σημερινό πανεπιστήμιο παραμένει δέσμιο των αρχών του δυτικο-ευρωπαϊκού Διαφωτισμού. Όντως, την περίοδο αυτή θα λειτουρ-

γήσει ως θεσμός (ανα-)οικοδόμησης της ανθρωποκεντρικής γνώσης και συγκεκριμένα εκείνης που θα συνδράμει στη συγκρότηση των παραμέτρων της ελεύθερης κοινωνίας και στην απεικόνιση του «νέου ανθρώπου». Εξού και καθόλη τη διάρκεια της ιστορίας του, το νεότερο πανεπιστήμιο συνδέθηκε άρρηκτα με την ιδέα του εθνικού κράτους και με την προοπτική της οικονομικής, πολιτιστικής, πνευματικής και πολιτικής ανάπτυξης της κοινωνίας.

Από την άλλη, το γεγονός ότι το πανεπιστήμιο λειτούργησε ως αυθεντικός εκφραστής, θιασώτης και εντέλει απολογητής του έθνους- κράτους, εξηγεί την ασφυκτική διανοητική, θεσμική και οικονομική πρόσδεσή του σ' αυτό.

Η βιομηχανική επανάσταση μεταμόρφωσε τον επιστημονικό προσανατολισμό του πανεπιστημίου, δίδοντας μεγαλύτερη έμφαση στις θετικές επιστήμες και εν μέρει στην τεχνολογία. Όμως, μολονότι απάντησε με σχετική αποτελεσματικότητα στην πρόκληση της διαρκούς καινοτομίας και της συσσώρευσης της νέας γνώσης, ουδέποτε ενδιαφέρθηκε να συνδέσει την αποστολή του με τις βιούμενες πραγματικότητες του κοινωνικού γίγνεσθαι, δηλαδή με τις εφαρμογές της. Ο πτυχιούχος του πανεπιστημίου μπορούσε να γνωρίζει με σχετική επάρκεια την επιστήμη του, σπανίως όμως ήταν έτοιμος να περάσει στην υπαρκτή κοινωνική ζωή, να λειτουργήσει τους κοινωνικο-οικονομικούς, πολιτικούς ή πολιτισμικούς θεσμούς. Η αποστολή αυτή αφέθηκε στις τεχνικές σχολές και ως επί το πλείστον στην εμπειρία της ζωής. Η ανάπτυξη των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και, μάλιστα, η ανάδειξή τους σε τριτοβάθμιες ακαδημαϊκές μονάδες, αποτελεί πολύ πρόσφατο φαινόμενο.

Η εμμονή αυτή συνδυάσθηκε με την αναπόφευκτη μετάβαση στο «μαζικό» πανεπιστήμιο που επέβαλε η βιομηχανική εποχή, η οποία ενώ οδήγησε σε ένα επιστημονικό άνοιγμα και στον σχετικό εκδημοκρατισμό του, επέφερε

συγχρόνως μια ποιοτική ανασύνταξη. Η δημιουργία πανεπιστημίων περισσοτέρων ταχυτήτων που θα ικανοποιούσαν τις εσωτερικές, ταξικά προσημειωμένες διαφοροποίησεις της βιομηχανικής κοινωνίας, αποτέλεσε ένα αντικείμενο συζήτησης που δεν φαίνεται να έχει ακόμη ξεπεραστεί. Ωστόσο, το ζήτημα αυτό δεν φαίνεται να αφορά άμεσα την τεχνολογική κοινωνία, καθώς το διακύβευμά της συνέχεται σαφώς με τη συμμετοχή του πανεπιστημίου στο κοσμοσυστημικό επιστημονικό γίγνεσθαι και, προφανώς, με τις συνθήκες της πρόσδεσής του στο πραγματολογικό γινόμενο της γνώσης.

Το σύστημα της τεχνολογικής κοινωνίας υποχρεώνει το πανεπιστήμιο να διαφοροποιήσει τις πηγές των οικονομικών του όσο και την ενγένει «τελεολογία» του. Οι λειτουργίες του σε όλα τα επίπεδα διέρχονται από την κινητι-

...οι χώρες και τα πανεπιστήμια που δεν θα αντιληφθούν και το κυριότερο δεν θα προσαρμοσθούν έγκαιρα στη νέα κοσμοσυστημικά διατεταγμένη ακαδημαϊκή τάξη, κινδυνεύουν να μεταβληθούν τα ίδια σε απλούς καταναλωτές της γνώσης και συνακόλουθα, σε περιφέρειες της γνωστικής διαδικασίας.

κότητά του στο τεχνοδικτυακό περιβάλλον, από τη διείσδυσή του στους μηχανισμούς της διαπανεπιστημιακής συνεργασίας, από την ετοιμότητά του να αντλήσει δεδομένα από τις γνωστικές βάσεις και τις ομόλογες τράπεζες του πλανήτη. Η Ευρωπαϊκή Ένωση παρουσιάζει από την άποψη αυτή το αρχέτυπο μιας δυναμικής που αναπτύσσεται σε περισσότερα επίπεδα. Από την ανταλλαγή των φοιτητών και των καθηγητών, τη

συγκρότηση δικτύων συνεργασίας, παραγωγής, διάχυσης της γνώσης και συνέργειας με τον πραγματικό κόσμο των αναγκών έως τη χρηματοδότηση καινοτόμων ερευνητικών και εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών, τη δημιουργία νέων θεσμών παραγωγής γνώσης, τραπεζών δεδομένων κλπ.

Συνάγεται λοιπόν ότι η αναδιάταξη του πλανήτη στη βάση του ανθρωποκεντρικού κοσμοσυστήματος μεγάλης κλίμακας, επαγγέλλεται την ολοένα και μεγαλύτερη ενσωμάτωση των πανεπιστημίων στο παγκόσμιο εκπαιδευτικό και ερευνητικό σύστημα. Και συγχρόνως τον παραδειγματικό αναπροσανατολισμό τους με πρόσημο, όχι απλώς την παραγωγή και τη συσσώρευση της γνώσης, αλλά και, ιδίως, την διαμόρφωση των προϋποθέσεων της διάχυσής της στην πραγματική ζωή. Στο μέτρο που η διαδικασία παραγωγής και διακίνησης της γνώσης απαιτεί πολλαπλάσιες συνέργειες από εκείνες που προσφέρει ο εθνικός χώρος και η τεχνοδικτυακή επικοινωνία διευκολύνει τη συμμετοχή των ομολόγων θεσμών στα διεθνή δρώμενα, η εκπλήρωση της εθνικής αποστολής των πανεπιστημίων διέρχεται αναπόφευκτα από το βαθμό της συμμετοχής τους στο κοσμοσυστημικό γίγνεσθαι. Άλλωστε, στο νέο τεχνοδικτυακό περιβάλλον, οι καταναλωτές της γνώσης αποκτούν μια άμεση δυνατότητα στη διεθνή γνωστική αγορά και στα επιστημονικά στελέχη, με αποτέλεσμα τα πανεπιστήμια να υποχρεωθούν να αναζητήσουν ισορροπίες βασισμένες στη διεθνώς προσδιορίσιμη εκπαιδευτική και ερευνητική τους επιφάνεια. Κατά τούτο, οι χώρες και τα πανεπιστήμια που δεν θα αντιληφθούν και το κυριότερο δεν θα προσαρμοσθούν έγκαιρα στη νέα κοσμοσυστημικά διατεταγμένη ακαδημαϊκή τάξη, κινδυνεύουν να μεταβληθούν τα ίδια σε απλούς καταναλωτές της γνώσης και συνακόλουθα, σε περιφέρειες της γνωστικής διαδικασίας. ☐

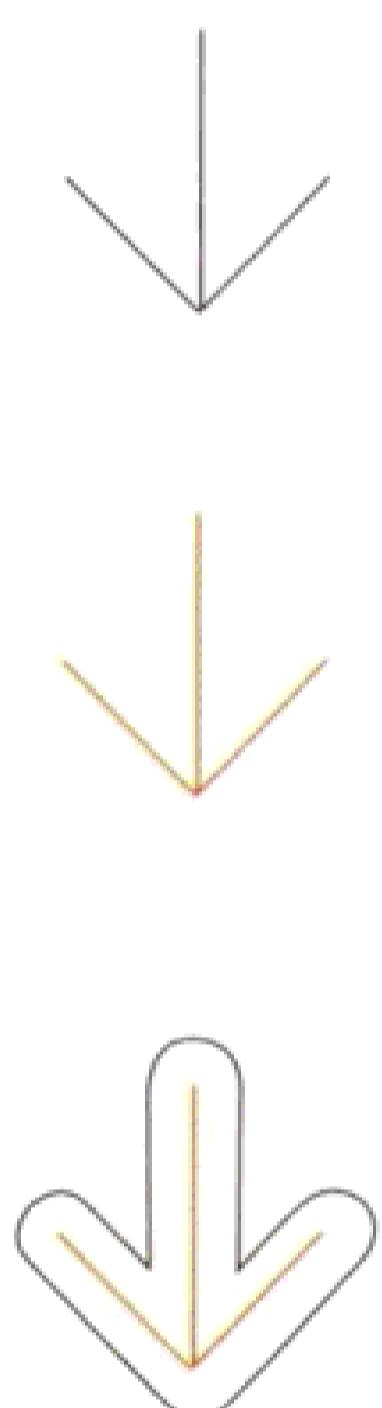

Τα “Τεχνολογικά Χρονικά”
εύχονται
στους αναγνώστες τους

Καλό Πάσχα!

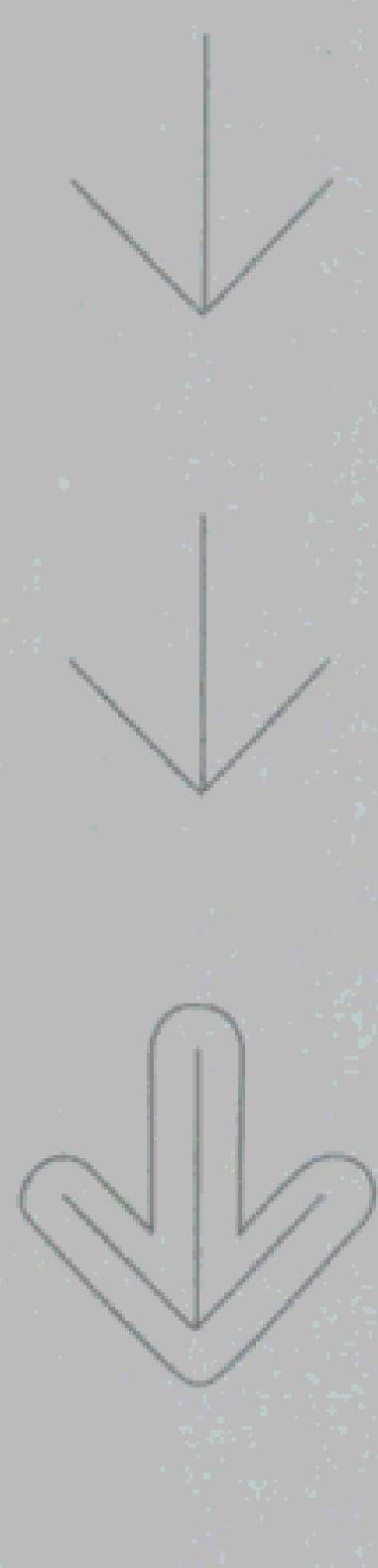

Δημοσίευση άρθρων

Γίνονται δεκτά άρθρα που πραγματεύονται **επίκαιρα ζητήματα στο χώρο της εκπαίδευσης ή και θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος**. Τα κείμενα πρέπει να αποστέλλονται με e-mail, σε μορφή Word, ενώ οι φωτογραφίες που τα συνοδεύουν πρέπει να είναι σε ηλεκτρονική μορφή σε υψηλή ανάλυση. Η βιβλιογραφία, αν υπάρχει, παρατίθεται μόνο με τη μορφή υποσημειώσεων. Τα άρθρα, τα οποία μπορεί να είναι πρωτότυπα ή αναδημοσιεύσεις, δεν επιτρέπεται κατά κανόνα να υπερβαίνουν τις 1.500 λέξεις.

Για να δημοσιευτεί ένα κείμενο, πρέπει να εγκριθεί από την Συντακτική Επιτροπή. Η μερική ή ολική αναπαραγωγή κειμένων του περιοδικού επιτρέπεται μόνο με την άδεια του Εκδότη.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με την κα I. Αναστασάκου, τηλ.: 210 5385174, Fax: 210 5385852, e-mail: eee@teiath.gr

Αγ. Σπυρίδωνος, 122 10 Αιγάλεω

Τηλ.: 210 538 5100, fax: 210 591 1590

e-mail: info@teiath.gr, webmaster@teiath.gr / <http://www.teiath.gr>

